Abbas Sayar

Bozok Hikâyeleri

Hazırlayan
Ramis Karabulut

/ otukennesriyat

YAYIN NU: 2424
EDEBÎ ESERLER: 1212

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-8838-22-0

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
Koşuyolu Mah. Mahmut Yesari Cad. Nu: 76 • 34718 Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 546 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
İkitelli OSB Mahallesi Çevre Sosyal Tesisler Sokak
Çevre Sanayi Sitesi Sosyal Tesisler Nu: 3 İç Kapı Nu: 1B1
Başakşehir-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

İstanbul - 2026

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Kitabın tamamı veya seçilmiş bir bölümü yapay zekâ teknolojilerinin eğitilmesi amacıyla kullanılamaz.

Abbas Sayar: 21 Mart 1923'te Yozgat'ta doğdu. Liseyi (1941) Yozgat'ta bitirdi. Yokluk yüzünden üniversiteye gidemedi. Kısa süreli memurluktan sonra yedek subay oldu. 1945'te İstanbul'da evlendi. Dört sömestr Türkoloji öğrenimi yaptı. Sonra Yozgat'a döndü. 1947'de İstanbul'da, on beş günde bir çıkardığı gazeteyi, matbaa kurarak Yozgat'ta yayımlamaya devam etti. Politikaya girdi, bir süre sonra politikanın çıkar kavgalarına ayak uyduramadı. 1957'de politikadan el etek çekti. Şiir yazmayı sürdürürken, romana döndü. 1970'te *Yılkı Atı* romanıyla ismini duyurdu. *Yılkı Atı*, TRT Roman Başarı Ödülünü (1971); *Çelo*, TDK Ödülünü (1973); *Can Şenliği*, 1975 Madaralı Roman Ödülü'nü kazandı.

Gazetecilikle birlikte yazın hayatını yürüttü. Sekizi roman, altısı şiir kitabı olmak üzere on dört yapıtı var. Diğer Yapıtları: *Dik Bayır, Yorganımı Sıkı Sar* (öykü), *Tarlabaşı Salkım Saçak*, *Anılarda Yumak Yumak*, *El Eli Yur, El de Yüzü*, *Boşluğa Takılan Ses* (şiir), *Noktalar* (aforizmalar)... Kırk dört yıllık gazetesinde yüzlerce, binlerce başyazı yazdı. 1989'da ikinci kez evlendi, Ayvalık'a yerleşti. Resim, şiir, roman hayatını Ayvalık'ta sürdürdü. Ankara, Antalya, İzmir ve Ayvalık'a resim sergileri açtı. Ardında, derlenmeyi bekleyen pek çok şiir ve yazı bırakarak 12 Ağustos 1999 tarihinde aramızdan ayrıldı. Mezarı Yozgat'tadır.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ 9
ABBAS SAYAR'IN HİKÂYELERİ VE
HİKÂYECİLİĞİ ÜZERİNE 11
Yorganımı Sıkı Sar'daki Hikâyeler 11
Bozok Gazetesinde Tefrika Edilmiş Hikâyeler 22

HİKÂYELER 33
İşte Böyle 35
Su Kasidesi 37
İbo'nun Hasan 39
Son İkram 49
Sızlayan Parmak 55
Hikâye 59
Tanımıyorum 67
Üç Dost 73
Çeçten Bir Avuç 75
Yozgat Akşamları 85

ÖN SÖZ

Kitabın adının neden *Bozok Hikâyeleri* olduğu sorulabilir. Sebebi şudur: Bu hikâyeler, Yozgat'ta Abbas Sayar'ın gazetesi *Bozok*'ta tefrika edilmiştir. Bununla birlikte, hikâyelerdeki hadiseler de Yozgat'ta geçmektedir. Yozgat, Osmanlı döneminde Bozok Sancağı'na dâhil olduğundan, Bozok Sancağı'na atfen bu başlığın uygun olacağını düşündük.

Abbas Sayar'ın, sağlığında yayımlanmış bir adet hikâye kitabı vardır. *Yorganımı Sıkı Sar* adlı bu hikâye kitabının künyesi şöyledir:

1. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1976, 95 s.
2. Baskı: Cem Yayınevi, İstanbul 1979, 94 s.
3. Baskı: Ötüken Neşriyat, İstanbul 2002, 89 s.[1]

Yazarın bu eserdeki dört hikâyesi dışında *Bozok* gazetesinde tefrika edilmiş fakat kitaplara girmemiş dokuz hikâyesi daha vardır. Söz konusu dokuz hikâyeyi okurun dikkatine sunmak için 47 yıllık *Bozok* gazetesi arşivi tarafımızca taranmış ve bu hikâyeler tespit edilmiştir. Böylece bu hikâyeler de *Bozok* gazetesi sayfalarında kalmaktan kurtulmuş ve okurlarla buluşmuş oldu.

---

[1] Eserden yapılan alıntılar ve sayfa numaraları bu baskıya aittir.

ABBAS SAYAR'IN HİKÂYELERİ VE HİKÂYECİLİĞİ ÜZERİNE

Yorganımı Sıkı Sar'daki Hikâyeler

1. "Yorganımı Sıkı Sar"[1]

Hikâyenin konusu kısaca şöyledir: Hacali, az miktarda kıraç arazisi bulunan fakir bir köylüdür. Bütün umudunu o yıl kaldıracağı ürüne bağlar. Beklediği yağmur yağmayıp mahsulden umudunu kesince büyük şehre amelelik yapmaya gitmekten başka çaresi kalmaz. Karısı Fadime'ye ameleliğe gitmek için yanında götüreceği yorganını sıkı sarmasını söyler. Hikâye, adını buradan alır.

Son bir kez borçlanarak ektiği ekinin durumunu görmek için tarlasına gider. Ekinin durumu hiç iyi değildir. Bu sırada beklenmedik bir yağmur başlar fakat bu hiç hayra alamet değildir. Yağmur bir anda doluya dönüşür. Ceviz büyüklüğündeki dolular, Hacali'nin mevcut mahsulünü de vurur. Mahsulden tamamen umudunu kesen Hacali, bitik bir vaziyette eve döner. Geride, karısı Fadime ve küçük oğlunu bırakarak, karısının hazırladığı yorganını sırtına vurup amelelik için şehrin yolunu tutar.

Hikâye, Hacali adlı kahramanın dramını anlatır. Alışılmış klasik olay hikâyesinden çok bir durum hikâyesi niteliği taşır. Çünkü herhangi bir çatışmaya dayalı olay anlatımı yerine, Hacali adlı bir köylünün içinde bulunduğu durum gözler önüne serilmek suretiyle onun fakirlik pençesine

---

[1] Bu hikâye birtakım farklılıklarla "Bir Köy Hikâyesi- Yorganımı Sıkı Sar" adıyla *Bozok* gazetesinde birkaç kez tefrika edilmiştir. Bk. "Bir Köy Hikâyesi- Yorganımı Sıkı Sar", *Bozok*, S. 279-285, 15-21 Eylül 1954, s. 2.; *Bozok*, S. 2146-2150, 8-12 Kasım 1960, s. 2.

HİKÂYELER

İşte Böyle[1]

Yaa... İşte böyle Hasan Efendi biraderim, kimseden kimseye fayda yok. Kıç atmış bu dünya, semeri düşürmüş. Gemi atmış ağzından. Sen neden bahsediyorsun kardeşim? Bugüne bugün burnundan düşenden hayır yok. El kızında mı vefa olacak? Bırak kara kara düşünmeyi... Çek bir kadeh daha... Anasını belleyeyim dünyasının!..

Yaa… Kardeşim, böyle oldu işte… Karı sizlere ömür olunca, olmaz olasıca oğlan geldi. Baba, dedi, böyle yalnız olmaz. Gel bizim yanımıza. Doğru dedim… Gidelim. Demez olaymışım, dilim kuruyaymış, görmeden bugünleri ölseydim daha iyi imiş. Oldu bir kere, cezamız yetmemiş... Canım birader, hani düşünüyorum da kimseye bir kötülük etmedim, bunca yıl ırza geçmedim, yetim hakkı yemedim. Ne bileyim, indi ilahîye ağır gelecek bir suç işlemedim. Dedim ya, dünya kıç atmış bir kere... Kim gelirse yanına tepiyor vesselam. Evet... Gidelim dedim. Vardık oğlanın müdür olduğu şehre. İyi etmişim, dedim, geldiğime. Havası, suyu iyi. İnsanları hoş sohbet… Canım da sıkılmıyordu Allah'ın doğrusu. Aradan üç beş ay geçti. Bir gün oğlan, "Baba," dedi:

— O ev orada çürür durur. Kim bakacak? El gâvur gibi bakar başkasının malına. Hem bir daha oraya dönecek değilsin ya. Satalım onu orada. Üç beş kuruş da ekler, bir ev alırız Ankara'da. Zaten beni de oraya verdiler.

Eh, dedim, oğlan iyi söyler. Uzatmayayım, sattık evi. Verdik parayı oğlana. Az para da değildi hani. Allah, başına bela edip düşürsün o evin her taşını. Kafasını ezip itlere vermeliymişim eşek sıpasının. Gören de bir adam sanır. Ne bilsinler it oğlu it olduğunu? Derken efendim, bir ev aldı. İyi bir ev. Bir tarafını kiraya veriyor, bir tara-

[1] *Bozok*, 9 Kasım 1953, s. 2.

Son İkram[1]

Pek ender çalınan kapımın tokmağı bir kış sabahı hızlı hızlı vuruldu. Dert anlatmaktan ve dert dinlemekten usandığım fakir insanlardan birinin sabah sabah yine kapımı çaldığını zannederek, bir müddet usangınlık içinde yerimden kıpırdamadım. Zaten bütün vücudum sızılar içindeydi. Sıcak bir odada tatlı tatlı yanan bir sobanın hasreti ile bir müddet gözlerimi yumdum. Hazin fakat arzulanan bir tahayyül içinde rahatladım.

Hem ihtiyar hem de yalnız bir kadın olmanın verdiği çekingenlikle artık insanları görmek bile istemiyordum. Kapımın önünden kahkahalarla geçen insanlar, bu kulübemsi evde kendilerinden bir parçanın ıstırap ve yoklukla pençeleştiğini hiçbir zaman fark edemediler. Penceremden görünen karşı konağa herkes dikkatle bakıyor, kâh odalarının güzelliğinden, perdelerinin fevkaladeliğinden bahsede bahsede geçip gidiyorlardı. Yine aynı evden gece yarılarına kadar yükselen kahkahalar kulağımı âdete yara etmişti. Çok düşündüm ve çok arzuladım fakat bu insanları sevmem için ortada bir sebep yoktu.

Bu birbirine solukları duyulan insanların mana ölçüsünden yine birbirlerine Merihler kadar uzak yaşaması bütün asabımı bozmuş ve artık ümit kesmiştim. Nefrete benzer bir sevgisizlik içimi kaplamıştı. Bir arada bulunmam mukadder olan taş yığınlarının soğuk duruşu gibi birbirimizin ıstıraplarından uzak yaşıyorduk.

Ben artık mahvoluyordum. Kocamdan kalan kilim son servetimi teşkil ediyordu. Onu da sattıktan sonra ya döşeğime uzanıp bekleyecektim ya da sokaklara düşüp dilenecektim. Karnımın oldukça aç olduğunu hissettim. Dilenmenin,

---

[1] *Bozok,* S. 726 - 730, 11 - 16 Şubat 1956, s. 3.

Sızlayan Parmak[1]

Aksam olmuştu artık. Tabiata, on saat balyoz sallayan bir işçinin bitkinliği çökmüştü. Yapraklar kımıldamıyordu. Gök açılmış, genişlemiş, yıldızlar dondurucu kış gecelerinin parlaklığını almıştı. Hiçbir ses yoktu ortada. Köpeklerin ağzı açılıyor, havlamaları kısılıyor, oturdukları yerde asabi hareketlerle çeniliyorlardı.

Bu parlak gecede ayın doğduğunun kimse farkına varmadı. Yağmurun nokta nokta çamurlaştırdığı kirli pencerelerden parçalanmış yıldızlar, yıldızların aralarını dolduran dar koyu mavilikler görünüyordu.

Köyde ses soluk yoktu. Beşikteki çocuklar bile uyanıktı. Gözleri büyümüş, lamba veya idarelerinin mertekler arasındaki ışıklı çamurlara çizdikleri oynak oyuncaklara takılıp kalmış herkes sanki konuşmaktan korkuyordu.

Yüzlerinde geçen günün acı çizgileri vardı. Sokakları bomboştu. Birkaç yaramaz keçi, bir avlunun kenarında sıralanmış körpe kavak fidanlarının alt yapraklarını kıpır kıpır yiyorlardı. Bir evin avlusuna arzı çöktürürcesine abanmış bir camızın ince sesli gevişleri duyulur gibiydi.

Köye bir saat mesafede biri, eşeğinin ufaldığını gördü, sonra kulağını corp corp yarılan çamur sesi doldurdu, sonra kendine iade etti.

— Boo! İyi yağmur yağmış. Göllenmiş, çüüş, çüüş...

Sonra kendini eşeğin yanına fırlattı. Ayağının teki dirseğine kadar gömüldü ve eşeğin üstüne yan düştü. Havada birkaç değnek salladı. Tıpırtılı bir ses geldi kulağına; sopa iki, üç defa hayvancağızın kulağını şiddetle birbirine çarpmıştı. Eşek homurdandı. Üzerine sahibinin ağırlığı düştüğü için ayak atamaz oldu. Kibar'ın Osman, batmayan ayağını sargılı gibi bükmeden havada döndürdü. Su-

[1] *Bozok,* S. 1051 – 153, 27 – 29 Mart 1957, s. 2.

Tanımıyorum[1]

Ebedî Roman

Dün Andre Gide'nin *Pastoral Senfoni*'sini bitirdim. Okumakta çok geç kaldığım bu eser, içimde bütün tazeliğiyle yaşayan bir hatıramı kaleme almaya beni âdeta zorladı. Bu işin zor olduğunu biliyorum. Fakat başlamakta da beis görmüyorum.

İnsanlar yaşadığı hayatın açık kalplilikle hesabını vermekte mazurdurlar.

Benim hikâyem bir şubat günü başladı. Gününü hatırlayamadığım için beni mazur görürsünüz. Ama yılı aklımda: 1945.

O zaman genç bir yedek subaydım. Hem de pek genç sayılırdım. Elbise üzerimde düzgün durmasa, âdeta kimse benim subay olduğuma inanmayacaktı. Bu tereddüdümü açıkça ifade edenler de oldu. Henüz sakalıma ustura değmemişti. İç dünyam da terütaze idi. Kaçamak birkaç kadın münasebetinden ötede, his ve hayal dünyamda kimsecikler yoktu. Kadın-erkek münasebetinin her türlü tahdide tabi olduğu bir Anadolu kasabasında doğup büyümüştüm. Yirmi yaşıma kadar ebeveyn baskısı, bir kadına yan gözle bakmak imkânını bile vermemişti.

Ama şimdi hürdüm, hiç kimse günlük hayatıma karışamıyordu. Tehdit ve baskı uzaklarda kalmıştı. Günlük yaşayışımda engin bir iç hürriyeti içinde idim. Vazifem hafifti ve bir gence gurur verecek çapta idi. Hem subay olmanın ve hem de inzibat subaylığı vazifesi görmenin haz ve gururuydu. O devrin genç zabitlerine ve o devri yaşayanlara sorunuz.

Küçüklüğüm, gençliğim mütevazı ve pek sakin geçmese idi. Bu sıfatları ihtiyatlı olarak kullanamazdım belki.

---

[1] *Bozok,* S. 1243 - 1251, 11- 26 Kasım 1957, s. 2

Üç Dost[1]

Küçük Hikâye

Orta boylu, tıknazca biri lise caddesine doğru dalgın dalgın ilerliyordu; görünüşündeki dalgınlık, düşüncesinde yoktu. Birkaç kişiye selam vererek ilerledi, liseyi geçti, ellerini pantolon cebine soktu, sigarasını tazeledi.

Yanından geçen bir yük kamyonuna dik dik baktı:

— Yüz bin eder, dedi, herifçioğlu zengin oldu gitti. Ben ona on kazı gütmek için teslim etmem.

Kamyon sahibi şoför mahallinin sağ penceresinden kamyona bakan bu tanıdığa selam verdi. Bir defa borç para isteyip alamadığını hatırladı, karışık hislerle güldü.

Kamyon süratle caddeyi terk etti. Hızla yoluna devam ediyordu. Kamyon sahibi yeni bir bina gördü:

— Beş, sekiz sene evvel meteliği yoktu, dedi, koca binayı da nasıl dikti?

Bina sahibi yoldan geçiyordu, tanıdığı kamyoncuya selam verdi. Bazı el hareketleriyle anlaşılmayan bir şeyler söyledi, kamyonun lastiklerine gözü takıldı:

— Eh, dedi, lastikler hapı yutmuş; üç, beş güne kadar bir yanda yatıp kalır.

O akşam tesadüf üçünü kahvenin aynı masasında buluşturdu. Biri kamyoncuya:

— Allah kazadan beladan esirgesin, kamyonun da maşallahı var, yüz bine baba oğula vermez. Allah daha iyi etsin dedi. Öbürü aynı temenniyi tekrarladı.

Kamyon sahibi:

— Allah, cümlemizi iyi etsin, dedi. Senin ev de çok güzel olmuş, Allah güle güle oturtsun.

Oyun kâğıdı istediler, prafalarını şakalaşarak oynadılar ve birbirlerine hayırlı geceler dileyerek karanlıkta kayboldular.

---

[1] *Bozok*, S. 1390, 7 Mayıs 1958, s. 2.